

TOVERI

Lännen suomalaisten työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriasta, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO.

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmestysmaksu 40c palstatumalla. Kuukausimaksu \$1.50 kerta ja muistovarsilla. \$2.00 kerta. Kuluksia, syntymä- ja avioliittomaksut \$1.00 kerta, haluttuasiat ja nimenmuuttoluokaset 50c kerta, naimisilukset \$1.50 kerta, avioeroilukset \$1.00 kerta. Seisovt ilmoitukset sopimusten mukaan. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielistä suomentaen vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements. TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT:
Yhdysvallat ja Kanada:
Yksi vuosikerta... \$5.50 6 kuukautta... \$3.00
3 kuukautta... \$1.60 1 kuukausi... .60
Suomen ja muualla ulkomaille:
Yksi vuosikerta... \$6.00 6 kuukautta... \$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada:
One year... \$5.50 Six months... \$3.00
Three months... \$1.60 One month... .60

Huomautus sijaitsee 10:n ja Duane katu-
jen kulmassa. Telefoni: konttori 363,
toimitus 832.

LUKIJAMME HUOMIOON.

Kun lehdesämme on viime aikoina ilmennyt eräänlaista osuustoimintakinastelua ja kun kaikenlaista osuustoimintaa pyritään esittämään työväestön kannatettavaksi, niin julkasem-
me alakertoina Kööpenhaminan sosialistkongressin vuonna 1910 laatiman pöytäkirjan osuustoimintakysymyksestä, ja myöskin saman kongressin osuustoimintavaliokunnan ja täysistunnon keskustelut osuustoimintaliikkeestä. Siten saavat lukijamme käsityksen kansainvälisen sosialismin suhteesta osuustoimintaliikkeeseen.

Samalla kehoitamme lukijoi-
tamme leikkaamaan nämä ala-
kerrat talteen, voidakseen käyttä-
nä niitä milloin tarvitsevat.

Älkää siis unohtako tarkastaa
huomista lehteä ja seurata tar-
koin tätä juttua siksi kunnes se
päättää, ehkä kolmessa tai nel-
jässä lehdessä. — Toimitus.

Porvaristolle ratkase-
maton pulma

Osotteeksi siitä, miten va-
paamielinen porvaristokin alkaa
joka huomata sen tehotuuden
joka painaa täkäläistä kansa-
koulu- ja yleistä kansan kasva-
tusjärjestelmää, jonka hallinnos-
sa poliittisoijat ovat vuosikaus-
sia saaneet mielivaltaisesti me-
netellä, jättyänsä sitä tavalla, jor-
ka on tehnyt sen kokonaan tar-
kotustaan vastaamattomaksi,
julkasemme seuraavan. The
Dial-nimisestä julkaisusta otta-
mamme kirjoituksen.

"Amerikan yleistä kansan kas-
vatusjärjestelmää uhkaa ensi-
mäisen kerran vakava kriisi. On
kyllä ennenkin ollut olemassa
opetusasioita koskevia myrsky-
jä, mutta ne ovat kaikki men-
neet ohi.

"Saatiinhan käydä ankarointa
taistelua luonnontieteen saami-
seksi kansakoulun oppinaiseksi,
historian erottamiseksi yhteis-
kuntaopin alkeista ja vanhojen
kielten opettamisen syrjäyttä-
miseksi nykyaikaisten kielten
tieltä.

"Nyt on kansakoulujärjestel-
mämme vastakkain todella va-
kavan kysymyksen kanssa —
miljoonien nuorukaisten kasvat-
tamisessa kansalaistehtäviinsä
nousevan kansanvaltuuden
muuttuvassa maailmassa. On var-
sin yksinkertainen asia opettaa
kansanvaltuuden periaatteita
paikallaanolevassa yhteiskunta-
tilanteessa, missä ei mikään
muutu vaan kaikki on järjestet-
ty ikuisesti samanlaisena pysy-
väksi, missä maalaispappi lu-
kee tavannukaiset vanhaaika-
iset seremoniansa, perheen e-
-mäntä karistaa itse villat ja ta-
lonpoika raastaa vaikeissa tehtä-
vissään viikatteen ja varstan
kanssa. Mutta kokonaan toiseksi
muuttuu kansalaistehtäviin val-
mistaminen edistymielisen kan-
sanvaltuuden vallitessa, jol-
loin sekä kotimaiset että ulko-

maiset suhteet alati muuttuvat,
mutta joiden lopullinen päättä-
minen kuitenkin on kansalaisten
tehtävänä.

"Demokraatit, republikaanit,
sosialistit, presbyterianit, katoli-
laiset, puolalaiset, ruotsalaiset
jne. voivat kyllä sallia kyläpa-
pin käyttävän mitä hyvänsä op-
petusta, mutta entäs kun tul-
laan tekemisiin amerikkalaisen
jokapäiväisen elämän vaikeitten
pulmien kanssa? Voidaanko
koulunuriso valmistaa kansan-
valtuuden edellyttämiin kan-
salaistehtäviin laskuopin, kieli-
opin tai latinan avulla? Kelpaa-
ko opetusvälineeksi historia, jor-
ka jättää mainitsematta työväen
uniot, työläköt, naisliikkeen,
köyhyyden, maanviljelijäin jär-
jestöt, puolueettomuusliitot, i.
w. w. t., yksiveroliikkeet, sosia-
lismin, kunnallismuutoksen, j.
n. e.? Pitäisikö näistä pelottavista
seikoista puhua lapsille? Tai
jos niistä mainitaan, niin tul-
siko niitä tuomita tai hyväksyä
tai antaa niille rehellinen kuus-
lustelu? Olisiko valmistaudutta-
va kansalaistehtäviin ja sillä
täytettävä koulut yhteiskunnal-
lisella räjähdyksineen? Vai tu-
lisiko nuorisovaltuuden suten,
että se ajaa päähänsä perustus-
lain ja itsenäisyyden julistuksen
niin että se osaa ne ulkoa? Val-
mistuttaako se mihinkään, ni-
min tarpeellista kuin niiden tun-
teminen muuten onkin?

"Kun miljoonat lapset eivät
koskaan pääse kansakouluun y-
lemmäksi, onko heidän mentävä
maailman tietämättömyyden kai-
kista nistä polttavista päivien
kysymyksistä, jotka siellä koh-
taavat ihmisiä? Onko heidän o-
pittava ensimmäinen läksynsä e-
lämän liekehtivällä alusella,
jolla olemassaolon taistelun a-
siet taataan? Eikö sille saisi ol-
la mitään historiallista pohjaa,
mitään koulussa saatua alku-
valmistusta?

"Tämän kysymyksen me esi-
timme vastattavaksi erälle A-
merikan ehkä kuuluisimmalle
"kasvatustalalle" ja saimme häneltä
vastauksen kuin pyssystä: "Kans-
kakouluisammme ei saa opettaa
mitään väittelyalasta." Ja kui-
tenkin selitti sama kasvatustal-
luutama ilta sen jälkeen, että
kansakoulujen tehtävänä oli mil-
joonien nuorukaisten valmista-
minen kansalaistehtäviin. Omi-
tuinen vastakkaisuus — kansa-
kouluissa ei saa opettaa mitään
väittelyalasta, mutta siitä
huolimatta ovat lapset valmis-
tettavat kansalaistehtäviin sel-
laissa kansanvallassa, jossa
yksin kansantalouden perus-
teetkin ovat väittelyalaisia, tah-
doimme pa tai emme!

"Tässä onkin se todellinen
pulma. Kansakoululaistoksemme
palvelee joko tiedettä, opetusta,
uudenaikaisuutta, avoimellisuutta,
tai — kuten on yliopistojen
me laita — tulee laahustamaan
ja pyörimään edelleen sivistys-
sen jäljessä, joka muodostuu si-
tä huolimatta. Valinta riippuu
opettajasta. Onko heillä siihen
tarmoa, alkunpanovoimaa ja
johtajakykyä?"

Eipäelämästä on pulma vaikea,
mutta opettajisto ei sille voi
mitään. Mistä se saisi muita
käsittäviä kuin mitä sille kou-
lussa annetaan? Elämän "lie-
kehtivä alasin" ei opeta sille
muuta kuin sen, että sen elin-
ehtojensa hankkimiseksi on alis-
tuttava trustivallan määräysten
alaisiksi. Tunnetuahan on, et-
tä trustiporhot pitävät yliopis-
tot yllä lahjoituksillaan, ja yli-
opistot puolestaan tekevät par-
haansa trustivallan säilyttämi-
seksi. Ne yliopistokurssin suo-
ritaneista, jotka eivät suostu
henkisesti prostitueeramaan it-
seen, ajetaan taipaaleelle.

Kansakoululaitos on jo aikoi-
sitten muuttunut aseeksi taan-
tuskellisuuden käsissä, eikä
palvele kansanvaltuutta. Sen
ensimmäisen tehtävänä olisi kan-
salaisteluvoimien opettami-
nen nuorisolle, mutta se voisi
tapahtua vain sillä edellytyksel-
lä, että sankaritarustojen talle
asetettaisiin todellinen historia,
ja kansantalouden opettaminen

muutettaisiin tosiseikkojen opet-
tamiseksi. Sellainen ei kuiten-
kaan ole mahdollista muuten
kuin niiden voimien kukistami-
sella, jotka kansakoululaistosta
nykyisin määräävät.

Suurtuloisten huolia

Suurta huolta ja surua tuot-
taa suurille sanomalehdille ja
kapitalistisille järjestöille palkka-
työläisten ja farmarien "suuret
tulot" ja tottumus ansaitsemaan
suuria tuloja. Näitten "kohtuut-
tomat vaatimukset", paitsi sitä,
että ne korottavat tavaroiden
hintoja, voi aiheuttaa suuria yhe-
teiskunnallisia rauhottomuuksia
kun taas palataan säännöllisiin
oloihin ja amerikkalaisen työläi-
sen ja maanviljelijän on pakko
laskettaa sille elintasoasteelle,
millä europalaiset maanviljelijät
ja palkkatyöläiset elävät, sillä
tämäntyyppisen pakon määrää A-
merikan kaupan ja teollisuuden kil-
pailukyky maailman markkinoil-
la.

Tätä me kuulemme ja näem-
me niissä piireissä, jotka suun-
nittelevat tulevaisuutta vallitse-
van kapitalistisen järjestelmän
koskemattomuuden kannalta ja
palaamista kaikissa suhteissa
vanhaa mallia noudattaviin olo-
suhteisiin.

Mutta mitä sitten tulee farma-
rien ja palkkatyöläisten "suuriin
tuloihin" ja "kohtuuttomiin vaati-
muksiin" siihen saa valaistusta
kuivista tilastoista paljon parem-
min kuin kapitalistien agitaatio-
nia palvelevista sanomalehtiutu-
sista ja kirjoituksista.

Niinpä näky hallituksen tu-
loverotoimiston tilastoista, että
kuuden miljoonan amerikkalaisen
maanviljelijän joukossa löytyi
vain 14,000 tuloveron maksajaa.
Tuloverolain mukaan maksaa tu-
loveroa jokainen perheellinen
henkilö, jonka puhtaat vuositul-
ot ovat \$2,000 tai enemmän.
Tuloverotoimisto arvelee, että
asia voisi parantua vähän, jos
farmitaloudessa pidettäisiin sää-
nnöllistä kirjanpitoa yleisemmin.
Nykyisellään ollen farmarit ei-
vät tiedä tarkalleen tulojaan ja
menojaan. Nouseva kysymys
siitäkin, että kirjanpito määrät-
täisiin pakolliseksi asiaksi far-
marille, kuten se on teollisuus-
laitoksille ja kauppalikkeille.

Joka tapauksessa on asiantila
se, että kuuden miljoonan ame-
rikalaisen maanviljelijän joukos-
ta löytyi pieni murto-osa niitä,
joiden vuosiansiot ovat tulove-
rorajan tasalla, kuten asiantila
on palkkatyöläisiinkin nähden.
Nämä luokat ovat köyhälistö-
luokkia. Kapitalistinen riisto
pidättää näihin luokkiin kuulu-
vien tulot sille asteelle, että niil-
lä kykenee pitämään yllä enem-
män tai vähemmän kunnollista
jokapäiväistä elämää, mutta se
supistuu.

Teollisuuden ja maanviljelyk-
sen voittotulot ovat lisääntyneet
menneitten vuosien aikana kol-
mekertaiseksi, mutta työläisten ja
maanviljelijäin ansiot, nimellises-
tä kohoamisesta huolimatta, ovat
todellisuudessa jääneet entisel-
leen. Vaikkapa nykyään tulee-
kin kaksi dollaria siinä missä en-
nen tuli yksi dollari, niin myös
kymmenen dollaria siinä missä en-
nen meni yksi dollari.

Tulojen suurentaminen palk-
katyöläiselle ja farmarille ei mer-
kitse sitä, että heille kasaantuisi
yksinoikeus — ja eritoten suur-
pääoman etuoikeus. Pääoma on
voittojen lähde, mutta ei työ.
— Raiv.

— On paljon ihmisiä, jotka toi-
mivat humanistista sivistä yleisen
hyvinvoinnin hyväksi, vaan u-
seammassa tapauksessa se työ
mitä he tekevät, on tuloksiatuot-
tamaton; silloin kun työläiset
saavat heille kuuluvat oikeudet,
toteutuu se, mitä ihmisystävät
katoa aikojen ovat haaveksineet
yleisen hyvinvoinnin hyväksi.

MAILMANKATSOMUKSIA

VIIKKOLEHDEN PERUSTAMIS-
HOMMISSA

ovat washingtonilaiset toverimme jäl-
leen. Äskettäin piti sikäläisen puo-
luehallinnon aikoinaan toimeensa a-
settama sanomalehtiävaliokunta ko-
ouksen Seattleissa, jossa päätettiin
kääntä järjestön jäsenten puoleen
varojen saamiseksi viikkolehden pe-
rustamista varten. Tarkoituksena oli
si ostaa joku nykyisin ilmestyvästä
viikkolehden postioikeudet omaavista
lehdistä, jota tietä alkunpääsy oli
si paljon helpompi kuin uuden perus-
tamisen kautta.

Valiokunnan olisi kuitenkin saatava
kokoon noin kaksikymmentä dollaria ra-
haa, voidakseen alkaa homman niin
ettei se keikahtaisi muutamun ku-
kauden kuluttua. Epäilemättä pää-
sisi sellainen homma pian kunnolli-
seen alkuun, vaikka washingtonilais-
ten kokemukset eivät tässä suhteessa
sa erittäin rohkeaseva olekaan.

Me kehoitamme washingtonilaisia
tovereita tukemaan tätä hommaa, mi-
käli suinkin mahdollista. Jokainen
kohlaltaan voi selittää asiaa eng-
lanninkielisellä ja koettaa saada heil-
tä siihen varoja ja tilauksia lehdele-
nin pian kuin sellainen on saat-
tustyn. Kertyneet varat voi lähet-
tää osoitteella: The Press Board
215 Liberty Bldg., Seattle, Wash.

ENTISAJAN INSINÖÖRITÄIDON
SAAVUTUKSIA.

Nykyajan insinööriläiden saavutuk-
set eivät vedä suuruudessaan ver-
toja vanhaajan insinööriläiden sa-
avutuksille.

Ajattelkaa vain esimerkiksi sellai-
ta vesisäiliötä, joka sulkee Niilin
vedet, käsittäen sadanviidenkymme-
nen neliömälin alan ja jonka sul-
ku on kolmekymmentä jalkaa korkea ja
kolmetoista mailia pitkä; Gizeh-py-
ramideissa, jotka rakennettiin vii-
sittuhatta vuotta sitten, on graniti-
tikappaleita, joiden sivut olivat viisi
jalkaa leveät ja kolmekymmentä jalkaa
pitkät ja jotka olivat kulettu
viisitoista mailia. Muuan Memphis-
sin tempeleistä on rakennettu ki-
vistä, jotka ovat sivultaan kolme-
toista jalkaa leveät ja kuusikymme-
ntä viisi jalkaa pitkät ja asetetut
paikoilleen hioituilla saumalla.

Appian tie Roomaan ja Capuan vä-
lillä oli niin hyvin rakennettu, että
sen päällystys oli vielä tuhannen
vuodenkin kuluttua täydellisessä kun-
nossa, ja on vielä nykyin, kahden tu-
hannen vuoden kuluttua, käytännös-
sä vain pienillä korjauksilla. Ellei
näitä esimerkkejä olisi olemassa,
asettaisivat nykyajan insinöörit sel-
laisten rakentamisen kyseenalaiseksi.

Jos olettaisimme kaiken elämän
yhtäkäsi loppuvan ja kaikki nyky-
aikaisen insinööriläiden saavutukset
jäisivät ajan ja luonnon kuluttavan
hampaan vaikutuksen alaiseksi tu-
hannen vuoden ajaksi, niin mitä si-
vistyksen jälkeä voimme sen ajan
kuluttua olettaa olevan olemassa?

El mitään uutta auringon alla.
Ihmeellisimmät ja mielenkiintoisim-
mat esimerkit vanhaajan insinööriläi-
sistä ovat ehkä sentään Leonardo da
Vincin keksinnöt, sellaisia kuin ne
esiintyvät hänen piirustussaan-
saan). Häneltä ei tunnu puuttuvan
mitään muuta kuin mekaniikka voimaa,
maa, voidakseen suunnitella monet
nykyaikaiset koneet, puhallussulattimet,
vannesahan, rautasorvin, teräs-
tehtaan, höyryvasaran, vesipöörän,
reikientekokoneen, konekytkin, keh-
ruokoneen, slypotkurisen laivan
lentokoneen jne.

Silloin jo oli olemassa laite, jossa
oli silinteri, mäntä ja sulkuileta
(väli), joidenavalla Leonardo mää-
ritteli höyryn ja veden suhteellisen
tilavuuden; sapoin ilmakehän pai-
neella käyvä kone, jossa oli silin-
teri, mäntä ja väli ja joka teki
vuorottaisliikkeitä.

On todellakin säälittävää, että kaik-
ki hänen suunnittelemansa koneet
kalpasivat mekaniillista voimaa, ja
että kaikista hänen sen käytännön
sovelluttamista koskevista virhe-
sistaan huolimatta hän sittenkin oli
pakotettu rajoittamaan toimintansa
vain lihasvoiman käyttämiseen. Vasta
Watlin keksinnön kautta syntyi
se mekaniillisen voiman taikasauva,
joka alullepani täydellisen valhodon
sen maailmassa, saaden aikaan perin
pohjaisia muutoksia ihmisten toi-
mintatavoissa.

Me etsimme turhaan mekaniillisen
voiman käytännönsovelluttamista
vanhaajan aikalaisten keskuudessa
joiden suorittamat tehtävät tuntuivat
melkein ylivoimaisilta ilman sitä
mutta meille säilyneet kivistä muis-
tomerkit, jotka osoittavat suurten pai-

(*) Leonardo da Vinci oli italia-
lainen maalarin kuvanveistäjä, arki-
tehti, insinööri, mekaniikko ja luon-
nonfilosofi, joka hämmästytti aika-
kauttansa rohkeilla suunnitelmillaan
arkkitehtuuri- ja insinööriläiden alal-
la, samoin kuin muillakin aloilla.
Eli neljänentoista satavuoden jäl-
kipölköillä (1452—1519). — Toim.

nojen liikuttamista lihasvoiman avul-
la, tuntuivat todistavan, että mitään
muuta voimaa ei ollut olemassa. —
H. G. Pogram, American Insinööri-
seuran esimies.

LAHTAREIDEN RUOKOTOMASTA
VALEHELMISESTÄ

olemme luulleet täkäläistenkin junk-
kerilehtien saaneen kyllänsä, kun lah-
tareilla ei ollut taisteluun päätyttyä
esitettävään minkäläisellä todis-
tusta aikaisempien kiertomestensa
tueksi.

Mutta vielä löysimme erään, jota
varmaankin on käytetty monen kirk-
kokunnan sunnuntaikehtinä ja höys-
teenä lahtarilehtien palstoilla. Kun-
ka uskottava uutinen on, saa itse
kukin päättää:

"Helmäk. 18 päivän "Raahan Sa-
nomat" lehdessä on seuraava uutinen:
Uusia julkimurtoja paljastunut.

Aftonbladetin Suomen kirjeenvai-
hja kertoo:

Eräs vangittu punakaartilainen, jor-
ka oli tuomittu kuolemaan, pyysi en-
nen ammutaan tehdä tunnustuk-
sen. Hän kertoi parin toverinsa kan-
sa kaivaneensa pari valkokaartilais-
ta maahan kaukaa myöten. Sitten
olivat he kiertäneet uhrin päät ku-
sen havoilla ja heinillä ja kaataneet
bentsiiniä päälle. Lopuksi oli näin
tehty rovio pantu palamaan. Ker-
toessaan tämän vangki puhkesi it-
kuun ja selitti, että uhrin huuto
valaisi häntä alinomaa. Hän pyysi
heita anteutuksi. Ennen kuin
sihen suostuttiin, toimitettiin pal-
kalla tarkastus, joka osotti kiertomuk-
sen todeksi.

Uutinen on otettu Tukholmassa
ilmestyvästä lehdessä Suomessa il-
mestyvään lehteen: kun suomalainen
lehti ei ole keksinyt kaikkia mah-
dottomuuksia, on täytynyt rapia ul-
komalaisista läisi. Jos tukholma-
lainen lehti olisi ottanut uutisen
suomalaisesta, olisi se edes saanut
tutouden varjon, mutta nyt se on si-
tä, mikä si se on aljottukin, tyysi ja
aasimaisen järjettömästi kähähty u-
utinen — mutta ei kuitenkaan niin
säälittävän typerä, ettekö se ke-
lpaissi junkkerilehtien sunnuntaike-
miksi. Valeheleminenkin kysyy
jonkun verran taitoa, ja sitä eivät
näy omaavan junkkereiden palve-
luksessa olevat lehdet. — Työm.

"KAIKKIEEN SOTA KAIKKIA
VASTAAN"

on tennettu buttelainen sananlasku,
johon sisältyy sekin, että puheenjoht-
aja kokouksessa pitää sylkiställä
järjestyä. Ja ettei se sananlasku
ole syntynyt aiheuttomasta ja ulko-
puolisten ilkeämielisyydestä, siitä on
osotuksia allaolevakin erään siik-
läisen lehden kertoma juttu, joka
osottaa, miten "ihminen pitää oleman
sodassa täällä maanpäällä," jossa
hänen päivänviä ovat kuin orjan päi-
vät.

Noin hiukan toista kuukautta sit-
ten menivät aviopuoliset Whittiey
avioliittoon, luvaten luonnollisestikin
rakastaa toisiaan myötä ja vastamä-
essä, kuten kristillisen avioliiton sel-
saasti laadittu katkisan säännöt
edellyttävät. Työstä palattuaan e-
edellä päivänä viime viikolla katsoi
isäntä Whittiey kuitenkin mahdotto-
maksi siirtää asiainkuuluvia "kurin
pitotoimenpiteitä" enään tuonneen
maks, joten hän ryhtyi niitä toteut-
tamaan isännän vakavalla kädellä.
Seuraavana päivänä — niin kertoo
emäntä Whittiey — oli isäntä vielä-
kin sotaisammalla tuulella, jolloin
emäntä oli päättänyt, että jos ker-
ran isäntä halusi pelastua ranskalai-
selta rintamalla hänen hameittensa
suojiin, niin ei ole olemassa mitään
syytä, miksi ei hänelle annettaisi
hiukan sodan esimakua selläkin. Ja
kun isännän "kurinpitotoimet" jäl-
leen alkivat, kaappasi emäntä suu-
ren kettiiöveitsen ja kävi taisteluun
villien suuria haavoja isännän kau-
laa ja muuallekin, onnistumatta kui-
tenkaan saamaan näitä henkeä u-
Loppunäytökset suoritetaan poliis-
oikeudessa, kuten kristillisen yhteis-
kunnan järjestyssäännöt määräävät.
Ja emäntä Whittiey puolustaa itseään
sillä, että hänen päälleen ensin hy-
ökkäsi, sekä väittä miehen menneen
hänen kanssaan naimin pelastuak-
seen sotaväestä. Sellaista on oikea
buttelainen rakkaus.

MAMMA PANKHURST.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., Oct. 4, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Äskettäin vielä hyleksitty juttu
nyt hemmoteltu mamma Pankhurst
on vierailut Canadassa. Vierailun
johdosta sanoo Canadian Forward:
"Toronto kunnioitti rouva Pank-
hurstia hänen täällä vieraillessaan —
ainakin virallinen Toronto, ja mi-
kä hyvänsä hänen vierailunsa rat-
kosis leneekään ollut, hyvä, huono
tai merkityksetön, niin tavallisia ih-
misiä eivät suuren vieraan puheet
palkkanaan liikuttaneet.

"Me toivomme vilpittömästi että
meidän kykenemättömyytemme an-
taa arvosa hänen poliittiselle katsan-
tokannolleen korvaa osaitaan se sy-
dämmellisen vastaanoton, jonka tä-
mälä aikavaks porvarivieramme sai

Canadian aristokraattiyhdistykseltä.
Tosiseikka näet on, että se erikois-
antelaisuus, jolla hän niin tarmok-
kaasti valel meitä täällä olemassa
on melle niin jokapäiväistä — sillä
olemmehan me saaneet nauttia Te-
legramin ja Mallin (Toronto lehtiä)
toimituskirjoituksista jo nelisen vuot-
ta — että tämä ulkomailta tuotettu
lajikaan ei tehnyt toivottua vaikutus-
ta. Sitä on ollut täällä vailan tul-
vaimalla.

"Sellainen on kuitenkin tavallaan
outoa henkilöitä, jota se sama libe-
raalinen hallitus jota hän nyt kan-
nattaa, ravitsi vatsapumpun avulla
ja että se järjestö ja ne miehet, jot-
ka avustivat häntä silloin kun hän
oli maan lakien ulkopuolella oleva
henkilö, saavat nyt osakseen sen sa-
man henkilön halveksimisen, jonka
puolesta antoivat maineensa alttiiksi
sl, uhmailleen tiilikiviäkin!

"Ellemme pahasti väärin muista
niin Snowdenin, Macdonaldin, Hender-
son ja muut ovat olleet yhtelstoinin
nassa työväenluokan kanssa viimei-
set kaksikymmentä vuotta ja heidän
kanssakäymisensä sellaista palveli-
ajaneiden kanssa kuin siviilipalve-
luskäki, opettajisto ja kaivosmiehet
ei suinkaan erota heitä työn raata-
jista". Viittaukset keskiluokan intel-
lektuaaleista sopivat paljon paremmin
rouva Pankhurstin itseensä kuin nii-
hin miehiin, joiden panettelemisessa
hän nyt työskentelee.

"Me emme vaadi että viittaustam-
me keskiluokalaisuudesta (porvaril-
lisestä) hyväksyttään sellaisenaan
mutta meitä tukee rouva Pankhurst
sitten omat Torontoissa antamat lausun-
not, kuten: "Yhteiskunnallisen kysy-
myksen ratkaisemiseksi me tarvit-
semme jotakin muutakin kuin 'luok-
kataisteluja' ja 'omaisuuden pakkoloo-
vuttamista.' Omaisuden pakkoloo-
vuttamisepoliatteen ovat hyväksy-
neet kaikki tämän maan työväenjär-
jestöt, kuten Labor Congressional
Report vuodelta 1917 osottaa, sa
moin maanviljelijäin järjestön viime
syksyinen kokous.

"Joku voisi kysyä, ketä rouva
Pankhurst edustaa. Me olemme kaik-
ki melkein varmoja siitä, kutka ovat
Snowdenin ja hänen toveriensa ta-
kana, emmekä luule pahoin horju-
vamme sanoessamme, että rouva
Pankhurstin on paljon helpompi hank-
kia itselleen matkustulupa ja kah-
denkymmenen viiden tuhannen dol-
larin maksuosuus kuin saada edus-
tajavaltakirjaa Englannin työväestöl-
tä."

Järjestöme asioita

Wash. Suom. Valtiokomitean koko-
uksesta, Tacomaassa, syysk. 29
p. 1918. Saapuvilla olivat taci-
malaiset H. Ruuttila, H. Allin
ja allekirjoittanut sekä Seattles-
ta H. Lahti.

Pyk. 1. S. s. j. sihteeri tov. Aske-
lilta tulleen kirjeen johdosta, kos-
kien Winlockin osaston jälkeen jät-
tämää omaisuutta määrättiin kirjurin
kirjeivahdon kautta löytämään sel-
vyys asioihin, tahi jos asiat vaati-
vat käymään siellä.

Pyk. 2. Tov. Nuortevan lännen
matkaa koskeva asia pantiin pyödyllä
ensi kokoukseen, kun vielä tähän asi-
ei ollut saatu mitään tietoja yllä-
nestä.

Kokouksen puolesta,
J. W. Allin, kirjuri.

Amerikkalaisten osuus-
kauppojen edustaja-
kokous

Kuten lehdesämme on jo en-
nen kerrottua, pidettiin The Co-
operative League of America
nimisen osuustoimintaliiton toi-
mesta osuustoimintaliiton yleinen e-
dustajakokous Springfieldissä,
Ill., viime kuu 27 p:nä päättäv-
neellä viikolla. Kokouksen ku-
lutta kirjoitetaan Työmiehessä
seuraavaa:

Ensimmäisen päivän iltatun-
stion johtavin numero oli Dun-
can McDonaldin puhe, koskien
keskivaltioitten (Illinoisin hii-
lenkaivajien) osuustoimintaa ja
muuta sen yhteydessä osuustoi-
mintaa koskevia seikkoja. Laa-
jassa puheessaan selosteli hän
kuinka aina lisääntyvät välikä-
det tekevät elintarpeitten hin-
nat niin kalliiksi, että työläisten
on mahdoton saada enää kyllik-
seen työpalkallaan elintarpeita.
Hän osoitti, että sensijaan kun
elintarpeet viimeisten vuosien
aikana ovat kohonneet noin 300:
lla prosentilla, on työpalkat ko-
honneet vain noin kolmasosa
verrattuna entisiin palkkoihin.
Esimerkkinä hän mainitsi 60,
000 asukasta käsittävän kaupun-
gin, jossa on 220 ruokatavara-
kauppaa ja jokaisella omat ajuri-
nsa, jotavastoin samassa kau-